

Vaggeryds kommun - Vaggerydsförslag

Ärendenummer: #2096 | 2025-10-16 14:17

✓1. Förslag

Rubrik på Vaggerydsförslag

Rubriken berättar vad förslaget handlar om. Den bör vara kort och sammanfatta vad ditt förslag går ut på. Ofta kan man i rubriken förstå vad förslaget syftar till.

Kunskapslyft i elevhälsan kring endometrios.

Ditt förslag

Beskriv ditt förslag så utförligt du kan. Ju mindre kompletteringar som behövs i efterhand ju fortare kan du få ett besked om ditt förslag.

Kunskapslyft i elevhälsan kring endometrios.

Med inspiration från Malmö stad som nyligen beslutat om att utbilda sin elevhälsa i endometrios.

Flickor får från en ung ålder lära sig att vissa saker hör till att vara kvinna. En sådan sak är att det gör ont att ha mens. Flickor normaliseras in i att stå ut. När det gäller smärta vid menstruation är det något som överhuvudtaget inte ska göra så ont att det påverkar ens vardag. När kroppen signalerar smärta är det för att något inte stämmer, och det måste vi lära oss att agera efter vuxna såväl som barn.

Endometrios är en sjukdom som drabbar var femte till tionde kvinna, där ca 38% insjuknar redan som barn, innan 15 års ålder, och ca 70% innan de fyllt 20. Detta drabbar till stor del barn i skolåldern. Samtidigt är snitttiden för att få en diagnos 8 år och snittåldern för när man får diagnosen 37 år.

Endometrios en folksjukdom som är vanligare än till exempel diabetes och ledgångsreumatism. Trots detta känner 80% av Sveriges tonåringar inte till endometrios och endast 2% vet vilka symtom som sjukdomen kan ha. Det måste börja med kunskap i elevhälsan för att undvika ett onödigt lidande. Ingen ska hos elevhälsan möta okunskap kring frågan och fler flickor behöver stärkas i att det finns hjälp att få.

I de nationella riktlinjerna kring elevhälsan går att läsa om bland annat alkohol och narkotika, att främja goda levnadsvanor och främja psykisk hälsa. Elevhälsan ska verka förebyggande. Trots att ett av elevhälsans huvuduppdrag bland annat är att främja närvaro och skolarbete saknas riktlinjer om menssmärta och kvinnospecifika sjukdomar, som endometrios. Sedan 2018 finns det Nationella riktlinjer för endometrios, som Socialstyrelsen tagit fram. Däremot verkar inte elevhälsan hänga på med riktlinjer för endometrios hos barn. En undersökning i Stockholm visade att flickor i gymnasiet missade upp till 14% av sin undervisning - varje månad - på grund av menstruationssmärta och hela 45% stannade hemma från skolan på grund av smärta några gånger per år*.

Elevhälsan har en unik möjlighet att nå ut till barn och tonåringar, flickor, om såväl endometrios som andra besvär som hindrar dem att delta fullt ut i skolarbetet. Därför är det angeläget att stärka kompetensen hos elevhälsan kring endometrios!

Ingen flicka ska behöva leva med smärta och intas att det är normalt. Inget barn ska berövas undervisningstid på grund av okunskap om endometrios. I varje klass sitter det flertal flickor med menssmärta, en smärta som de tror är normal för att vi vuxna inte vet bättre. En okunskap som gör att de våra barn - går miste om vård och behandling.

Jag föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar:

Att ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt grundskolenämnden i uppdrag att stärka kompetensen hos elevhälsan kring endometrios. Ett sätt att stärka kompetensen skulle vara att årligen genomgå en utbildning om endometrios samt att i mars månad varje år genomföra en screening/enkät bland eleverna. Mars är den internationella månaden för endometrios och ett bra tillfälle att kombinera screening med att uppmärksamma sjukdomen internt.

Vaggeryd 2025-10-16

*<https://obgyn.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/aogs.13480>

Vad är endometrios?

<https://www.barnendometriosfonden.se/vad-ar-endometrios/>

<https://www.socialstyrelsen.se/mycketmensvark/fakta-om-endometrios/>